

Alena Vávrová

**ANO,
PANE HOLUBE!**



Alena Vávrová

**ANO,
PANE HOLUBE!**

Plzeň 2025

© Alena Vávrová, 2025
Illustrations © Jiří Poslední, 2025
Epilogue © Vladimír Novotný, 2025

I.

Beztváří
(Janu Patočkovi)

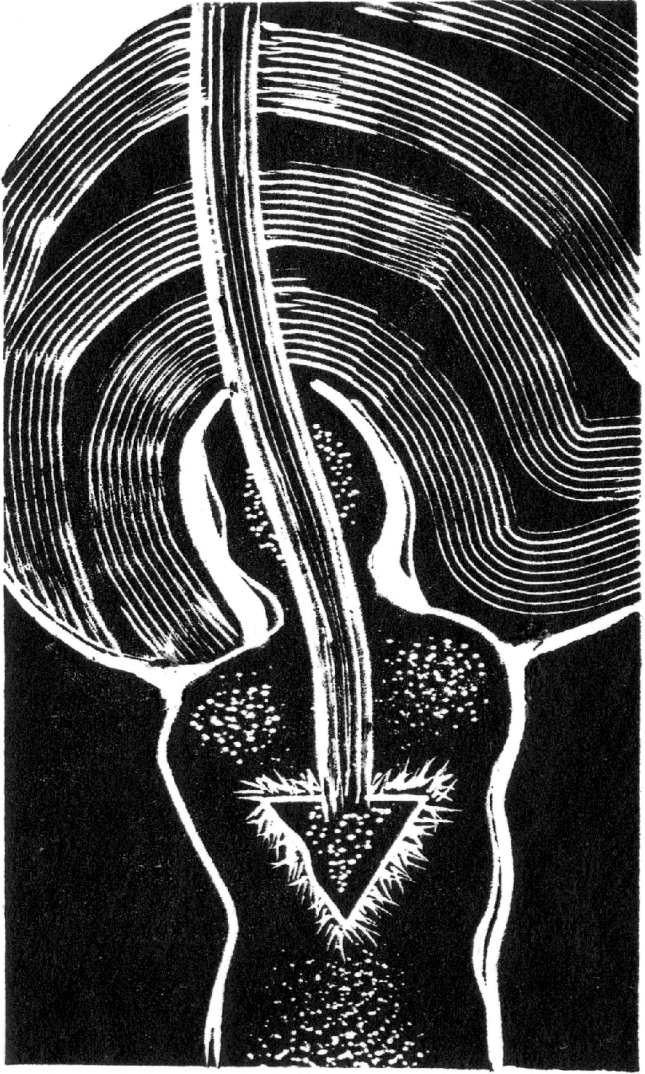
Rhizomy

Básně rhizomy se spojují
se všemi podobnými
básněmi světa

Jsou solidární se všemi bídými
otřesenými:
s kameny rostlinami lidmi

A je to!

Tendence rozumu je
hlasitě šeptat
ve vyběhaných kruzích
Rozum se změlčuje
a nenaslouchá-li
tlukotu srdce
je to pak hovno



Hlemýžď

Zázračný hlemýžď dětství
Hlemýžď sám promění se
v závodního koně
Už pádíš tryskem
na bezhlavé kobyle
Nepotřebuješ ostruhy

A někdy večer
večer zazpíváš si
*Mám doma koně
spí na balkóně*
a hlavu máš v zábradlí

Stále budeš

Hvězdou co září

Lásko moje

Dlouho mě hledala

a na konec si mě

přeci jenom našla

Ztracená

ulička

A já se procházela

po všech možných zdech
a hledala pravdu v písmenech
v *(o)broskvovém batouhu*

vzkazy různými jazyky
nesla jsem přes hory a doly
na zádech v batohu

Shrbil dokonale celou mou
vedlejší postavu k zemi
ta hlavní zpívala
stále zpívala

Často

myslívám na to
když se od nich vracím
že už asi nikdy nedostanu odvahu
psát báseň
ale drzost
neskonalá tvrdošijná drzost
drzá tvrdošijnost
mě posadí za ten ďábelský stroj
každé písmenko na klávesnici
mi pak přes prsty pije krev

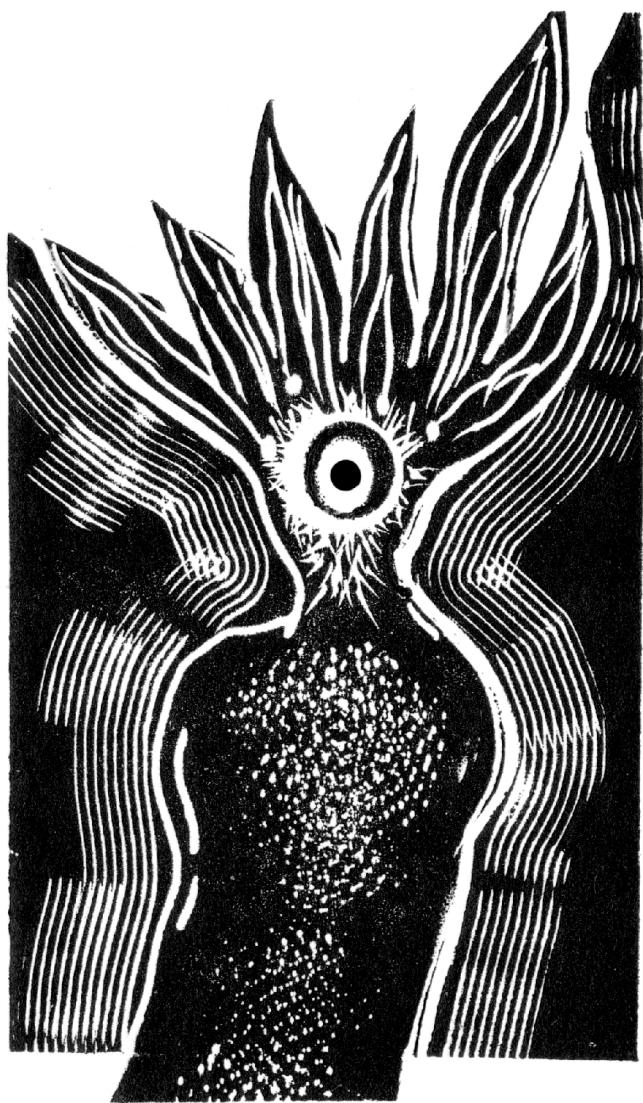
a já zas kácím borovice
a ony tiše pláčou

Drakoš má nekonečný chřtán
a já si už zase lžu
jako když tiskne:
dnes naposled

Obraz Hoře světa

slyší povzbudivý rachot
Consula který
vždycky vesele cinkne
na konci každého řádku
Rádio chrlí slaboduché hity
jako by se nic nestalo a ty
poznáváš se v té dívce
co stojí v obraze zády

mlčky čte právě dopis
který přišel poštou
Světlem jde temný rytíř
Chce vidět hořet svět



Smuteční Vrba

Pavel bloumá

Mými a Františkovými

Marně hledá rým

na slovo housle

Dobrou noc Bystrá

Dobry večir pane Suchý

pane Seiferte Nezvale

Život někdy je jablko

Nakouslé Nezralé

Už zrezly bezy i klouby

Konec pyšné chlouby

Začátek smíření

Kdysi už

v dětství

třísku slov tušila jsem

pod nehty

a jelen mě fascinoval

svými stromy na hlavě

a husa bílá

už nepřestala nikdy

v mé mysli křepesat

Marginálky I.

Ano pane Holube

lidem nikdy nepřestanou
navzdory osudu
růst křídla

Báseň bez

tajemství
guláš bez cibule

Některé šlapou

Jsou takový básně
Slavnostně tančí v zelí
naloženým do šampáňa
a zpívají *dokud*
se neumřelo

Splýváš s koněm

A víš docela jistě:
cesta je správně I když
vede cestou necestou

Je krásný šavlozubý tygr

Báseň
opravdická Ta si žije
svým životem

Neradno ji přecvičovat
na domácí kočku

Nápis

Nikdy
neztratit Nikdy
životní cíle

Jen některé

básně – okamžiky
naplněné po okraj
nesmírnou
přítomností bytí
hladové sytí

Nestydí se

nabídnout na míse svá
jablka *novoidealisticky*
rudá a sladce kulatá

Je semínko snů

za každým
košatým stromem
Za kvetoucími sady

Jsou města

která už zaživa
ztratila duši

Už slyšeli jste

Už jste v sobě
někdy zaslechli
volání posvátna?

Na úplném konci

Pak Kuku žabička
Ku ku Kuňká

Nic v plné kráse

Nevrací se

Učitel klečí

Před slunečnicí

II.

**Já si jen takhle
vyplachuju držtičku**

A znovu A znovu!

Znovu láska...

Láska neslyší

Zvonit budík

Láska nevidí

Pohyb

ruček hodinových

Láska je

Létající ryba

Jak správně prát a věšet prádlo

Věším na zahradě prádlo
a jsem komentována:
Všechno naruby!?
Vše naruby? Tedy – naopak?

Vidím se už nahá
s prázdnýma rukama
pobíhat kolem natažené
zelené šňůry a Zahrada
na mě *honem rychle*
věší prádlo
Nejlépe věší
(celý se při tom uklání)
Modrý zvonek
a fialovoulinká Tichá
levandule
Všichni pak voníme
po Magdalénkách

Večernice smutná

Hesperis tristis

Tesknice

Smutnice

Sciara

Jedna za druhou

nalétávají nám

do tváře

Tři Brny poesie

Tři Brny

má v sobě pan Stříbrný

z pohledu sousedky

Vietnamky

Vět ňamky veselý sou

I takový život je

Taková Taková krása

Šálek zeleného taje

Zelená tůň
Černá cesta
Bílý kůň a Černé

probuzení ze sna
Pak pijeme spolu
Ten Zelený:
Pavoučí nožky

Literární party v Plzni

Tři čtvrtě na smrt

a

Vnitřní úsměv

(Janě Horákové a Vladimíru Gardavskému)

Patrik tancuje

Duchcof a dupcop

Báruška andělsky pěje

Pořouchlý anděl

nad námi krouží

a dokořán se směje

Tři otázky

Dohání snad umění
jeho vlastní
ekologická stopa?

Formují děti
doopravdy
interaktivní hry?

Spolyká vesmír
všechny snahy
porozumět mu?

Ale

Různost vidění

činí tento svět

krásným

ale

Hrůznost vidění

činí tento svět

bolavým

Oblaka jsou

Běloulinká hrnčířská hlína
ze které lze vytvořit všechno:
zvířata stromy a hory a lesy
domy a celá města
v oknech domů i na loukách
květiny a ženy a muže a děti
i bohy
Vyhrává k tomu pěkná muzika
Hrnčířský swing

Tři úryvky z básní

1/

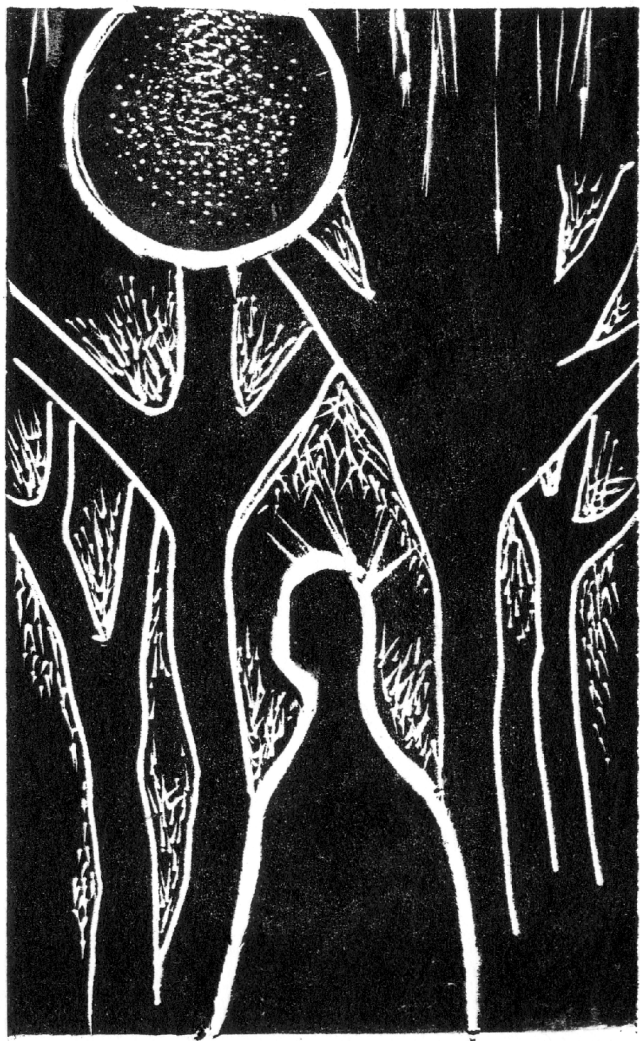
Je čerstvá úlisná starodávná báseň
Trousí bobky jako dávný zajíc

2/

Do básně se vchází
jako do vysokého lesa a vysoký les
je krásný a hluboký s vysokým nebem
Jako bys vstoupil do kostela

3/

Čtyři netopýři
Na tvou hlavu míří
Neutečeš



Bez názvu

Láska nás může proměnit

ve vítr

A přesto často zůstáváme

na místě

Kladivem zvyku přikování

S tajemstvím

které nás přesahuje

Marginálky II.

Maso slov

Dnes potměšile pleská
o zkrvavený pult

Kůže a kosti
zavěšeny v básních

Je pod vobraz

A ďábel sám mění tón
jeho stříbrný altky
v sasafRAS

Říkají

Socha Svobody
a myslí:
drž hubu

Pomni člověče

Zlostí praskají kosti
a opar
pásovec
spoutává nás

Marginálka / pocitová

Jako bys táhl domů
po žulových schodech
Svou vlastní mrtvolu
Nebo dvě

Báseň je ryba / žertovník

Trčí jí z hlavy
rybářský prut
na jehož konci
je světýlko

Ha ha / harfa

Zlatá Kuchyňská harfa

Covid 2019

Čejčí pláč

Marně rýžují zlato

na vyprázdněném rýžovišti

Nic nenalézají

nevidomí a slepí

U piva s Básníkem

Já si jenom takhle

vyplachuju držtičku

Na úplném konci

Kuku žabička

Ku ku Kuňká

Nic v plné kráse

Nevrací se

Učitel klečí

Před slunečnicí

Už doopravdy

Dnes na

po

sled

III.
Z mého deníku

Všichni na vozíku

Jsme připoutáni
na invalidních vozících životů
a ještě zaživa
v našich dokonale navoněných
naleštěných kvartýrech
smrdí Ta
obávaná smrt

Prach jsme a v prach se obrátíme
Přesto ti troufalejší z nás
pracují bez skurpulí na tom
aby ten jejich prach byl zlatý

Čistá lyrika

Čistá lyrika je bez rozumu
vzniká v zahálce
Je napojena přímo na vesmír

Chytávající lelky
jsme zárodky básníků
My děti pro děti
Čistému vše čisté

Obcházení zimy

Duše tvá Bílý pták Odlétá
peříčko za pírkem
do obrazů a básní
Jsou jich už celé aleje

Holátko na sněhu se zachvěje
pod sněhem právě teď
hluboko v zemi
Ale je

Jaro je oživí
svým dechem
Jaro spanilá duše
dívky která věří

Pět filosofů dějin lidstva

Aristoteles – Mozek

Kristus – Srdce

Marx – Žaludek

Freud – Pohlaví

Einstein – a to vše

je Tak relativní

Lakonika:

Pět - sedm - pět

klaním se česky starým
Mistrům Nipponu

Tak odlišní jsme

cíl máme ale stejný
jmenuje se smrt

Netrpělivost?

vedle strachu největší
nepřítel duše

Sisalem drsným

dřu svoje tělo A čím
duši vyčistím?

Jde stres za stresem

Žádný nezeptá se
zda ho unesem

V hlavě má guláš
a je to trapné když je
vegetarián

Na uhrančivé
hraně hrůzy balanc je
nejvábivější

V globálním teple
kvetou jabloně: včelu
nevidět Zima

V parku vysává
listí páchne benzínem
smrad plaší ptáky

Sekáči sekli
Skřivan zpíval Dneska jsou
na uších klapky

Hledím na komín

co vydechuje džiny
průhledné šedé

Děšť padá marně

zacpali jsme jí ústa
zem už nepije

Topoly vzhůru

My tělem dolů Duší
do výšin Spolu

Náš pan učitel

učil nás hladit včely
Čistým jen čisté

Kanárek k ránu

kráknul Proboha! Je to
snad Žlutý havran?

Kam se poděla
bílá místa na mapách?
Lvi vymírají

Říkají: ty jsi
blázen Ne protestuje
je na to hrdý

Příliš rozumné
ještě horší je nežli
příliš bláznivé

Až zahouká
nastoupím a odfrčím
Expres na věčnost

Ten pán netuší:
vítězství nikolivěk
cílem je hra

Básnířčiny zmoudřelé erupce

Každé přirovnání bývá do určité míry ošemetné a ošidné, přesto se pravděpodobně příliš nemýlíme, budeme-li poměrně obsáhlou a především různostrannou tvorbu západočeské poetky Aleny Vávrové v pokušení označit jako erupтивní, rozuměj za erupтивní v nejpatříčnějším smyslu slova: spoléhající na třaskavou invenci a neméně třaskavou imaginaci. To arcíže neznamená, že by se v jejích strofách neobjevovaly rovněž jiné významové roviny, že by se básnířka vnímavě neobracela i k filosofujícím polohám, byť někdy toliko tápavě a pokradmu. Spatřovala v nich totiž naprosto oprávněně zdánlivě skrytou a navenek odvrácenou stranu našeho perlivého i neperlivého žití. Dalo se předpokládat, že dřív nebo později může toto zření v autorčině apelativním básnění začít převládat.

Alena Vávrová si našla pro své nové verše příhodné žánrové pojmenování: zkraje své nové sbírky totiž uplatnila jejich označení coby „básně rhizomy“. Erupтивita textů se výrazně zklidnila a ztišila, ačkoli vzrušující vnitřní pnutí, tolik příznačné pro její tvorbu, v nich dozajista zůstalo zachováno. Pro tuto proměnu pak Vávrová nalézá i další charakteristiky: mluví o „básních-okamžicích“, někdy je nazývá „marginálky“ a posléze co nejlapidárněji: „lakonika“. Není to žádná náhoda: autorce záleží na rozmanitě předkládaném zhutnění básnické výpovědi, přičemž se nevyhýbá ani aforističtějšímu vyjádření. Reflektovat současný svět a konkrétně tuzemskou současnost je vskutku možné právě prostřednictvím zmíněných „básní rhizomů“.

Jde-li v jejich rámci o příslovečné mezibytí básnického jazyka, nikoli náhodou se potom poetka obrací též k některým osobnostem naší filosofie a literární kultury. Již v názvu své sbírky skládá hold značně nepodobnému Miroslavu Holubovi, dojde však rovněž na další úctyhodné persony jako na Jana Patočku nebo na doposud žijícího Jiřího Suchého. Vyzdvihneme však, že básnířka pro své tvůrčí zacílení nyní stanovila jiné pomyslné brány do hájemství poezie. Ve vší vážnosti zdůraznila, že „do básně se vchází / ...jako bys vstoupil do kostela“. Co na to říct jiného než: Ano, paní Vávrová!

Vladimír Novotný

OBSAH

I. Beztváří

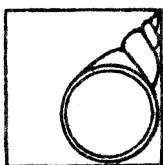
Rhizomy	7
A je to!	8
Hlemýžď	10
Stále budeš	11
A já se procházela	12
Často	13
Obraz Hoře světa	14
Smuteční Vrba	16
Kdysi už	17
Marginálky I.	
Ano, pane Holube!; Báseň bez; Některé šlapou ...	18
Splýváš s koněm; Je krásný šavlozubý tygr;	
Nápis	19
Jen některé; Nestydí se; Je semínko snů	20
Jsou města; Už slyšeli jste;	
Na úplném konci	21

II. Já si jen vyplachuju držtičku

A znovu	23
Jak správně prát a věšet prádlo	24
Večernice smutná	25
Tři Brny poesie	26
Šálek zeleného taje	27
Literární párty v Plzni	28
Tři otázky	29
Ale	30
Oblaka jsou	31
Tři úryvky z básní	32
Bez názvu	34
Marginálky II.	
Maso slov; Je pod vobraz; Říkají	35
Pomni, člověče; Marginálka / pocitová;	
Báseň je ryba / žertovník	36
Haha / harfa; Čejčí pláč; U piva s Básníkem	37
Na úplném konci.....	38

III. Z mého deníku

Všichni na vozíku	41
Čistá lyrika	42
Obcházení zimy	43
Pět filosofů dějin lidstva	44
Lakonika:	
Pět-sedm-pět; Tak odlišní jsme; Netrpělivost; Sisalem drsným; Jde stres za stresem	45
V hlavě má guláš; Na uhrančivé; V globálním teple; V parku vysává; Sekáči sekli	46
Hledím na komín; Déšť padá marně; Topoly vzhůru; Náš pan učitel; Kanárek k ránu	47
Kam se poděla; Říkají: ty jsi; Příliš rozumné; Až zahouká; Ten pán netuší:	48
Básnířčiny zmoudřelé erupce (Vladimír Novotný).....	49



Edice Ulita
svazek 77

Alena Vávrová

ANO, PANE HOLUBE

V Pro libris vydala Knihovna města Plzně, p.o.

Edici řídí Vladimír Novotný

Ilustrace Jiří Poslední

Doslov Vladimír Novotný

Logotyp Mikoláš Axmann

Redakce Vladimír Gardavský a Jana Horáková

Typografická příprava Miloslav Krist – ArtKrist

Tisk MKtisk Tomáš Kratochvíl

Plzeň 2025

ISBN 978-80-88282-33-4

Knihovna 